

מרכז המידע למודיעין ולטרור
ע"ש האלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

"ועדות ההתנגדות העממית": קוים לדמותו של ארגון הטרור, שביצע את מתקפת הטרור המשולבת מצפון לאילת

כללי

1. ב-18 באוגוסט בשעות הצהריים ביצע ארגון טרור הפועל ברצועת עזה בשם "ועדות ההתנגדות העממית" **פיגוע משולב נגד מספר יעדים**, ובתוכם מספר כלי רכב אזרחיים. הפיגוע בוצע מצפון למעבר עין נטפים (שמצפון לאילת) **ומבצעיו הגיעו להערכתנו מרצועת עזה**. בפיגוע נהרגו 8 ישראלים ו-30 נפצעו. שום ארגון טרור לא נטל אחריות פומבית על הפיגוע ו"ועדות ההתנגדות העממית" הכחישו כל קשר לאירוע. אולם ראש ממשלת ישראל, וגורמים ישראלים נוספים, **הצביעו על "ועדות ההתנגדות העממית" כארגון שביצע את הפיגוע**.

2. בתגובה לפיגוע תקף צה"ל בית ברפיה, ששימש כאתר פיקוד של "ועדות ההתנגדות העממית" בו שהו בכירים בארגון. בתקיפה **נהרגו מפקד הפלג המרכזי בארגון, כמאל אלנירב (אבו עווד) ושני בכירים נוספים בארגון**. כמו כן נהרגו בתקיפה שני פעילים המשתייכים לזרוע הצבאית של הארגון. ראש ממשלת ישראל הצהיר בעקבות הריגתם, כי **"האנשים שנתנו ההוראה לרצוח את אזרחינו ושהסתתרו בעזה אינם עוד בחיים"** (pmo.gov.il). בעקבות התגובה הישראלית בצעו ארגוני טרור הפועלים ברצועה מתקפת ירי לעבר ישובי דרום ישראל במסגרתה נורו מרצועת עזה קרוב ל-150 רקטות ועשרות פצצות מרגמה (נכון לבוקר ה-22 באוגוסט). צה"ל, בתגובה, תקף יעדי טרור ברצועה. במתקפת הרקטות לעבר ישראל השתתפו גם פלגי "ועדות ההתנגדות העממית", שנטלו אחריות על ירי של עשרות רקטות לעבר באר שבע וערים נוספות בדרומה של ישראל. אירועי ההסלמה הללו עדיין לא הגיעו לסיומם (נכון לליל 21-22 באוגוסט).

3. "ועדות ההתנגדות העממית" הינו **ארגון קטן אך בעל יכולות מבצעיות גבוהות**. לפני כמה שנים התפצל הארגון לשלושה פלגים, שניים מהם **משתפים פעולה עם חמאס ולמעשה פועלים בחסותו**. הפלג השלישי, **"צבא האסלאם"**, מזוהה עם הג'האד העולמי, פנה לנתיב

עצמאי של פיגועים ומידי פעם הוא מנסה לאתגר את חמאס ואת מדיניות הפיגועים שלה. כאמל אלנירב ובכירים נוספים, שנהרגו בתקיפת חיל האויר (18 באוגוסט), **השתייכו לאחד הפלגים המשתפים פעולה עם חמאס.**

4. ניתוח המודוס אופרנדי של "ועדות ההתנגדות העממית" מצביע על **החשיבות שהארגון מייחס לביצוע פיגועים נגד ישראל דרך חצי האי-סיני (ציר ה"ח"). פיגועים כאלו התבצעו בעבר ע"י פלגי "ועדות ההתנגדות העממית" וע"י חמאס עוד לפני מבצע "עופרת יצוקה", וביתר שאת לאחריו.** זאת תוך ניצול קשיי הממשל המצרי לאכוף חוק וסדר בחצי האי-סיני (שגברו לאחר הפלת מבארק) והסתייעות בקיומה של תשתית סייענים נרחבת בקרב התושבים הבדואים בסיני.

5. מאז מבצע "עופרת יצוקה" גדלה חשיבות הנתיב העוקף מהרצועה לישראל (ציר ה"ח") הן בראיית חמאס והן בראיית פלגי "ועדות ההתנגדות העממית". זאת דווקא על רקע מדיניות הפיגועים המרוסנת של חמאס מרצועת עזה, שנכפתה בדרך כלל על ארגוני הטרור הפועלים מרצועת עזה. בשנתיים שחלפו מאז מבצע "עופרת יצוקה" שימש חצי האי סיני נתיב מעבר לחוליות פיגוע של חמאס ופלגי "ועדות ההתנגדות העממית", שניסו לחדור לישראל לשם ביצוע פיגועים במתוים שונים (פיגועי הרג, חטיפה, חדירה לעומק ישראל, ירי רקטות לעבר אילת). עם זאת "ועדות ההתנגדות העממית" כמו גם חמאס הקפידו שלא ליטול אחריות פומבית על דפוס זה של פיגועים על מנת שלא להסתבך עם השלטונות המצריים¹.

6. מסמך זה בוחן את זהותם ודפוסי פעילותם של פלגי "ועדות ההתנגדות העממית" ואת מערכת קשריהם עם חמאס בחתכים הבאים:

א. הקמת "ועדות ההתנגדות העממית" והפילוגים שחלו בשורותיהם.

ב. מעורבות חמאס ו"ועדות ההתנגדות העממית" בפעילות נגד ישראל מחצי האי-סיני (ציר ה"ח") בשנים 2009-2011.

ג. פיגועים במתוים נוספים, שביצעו "ועדות ההתנגדות העממית", בשנים 2009-2011.

ד. פיתוח היכולות הצבאיות של "ועדות ההתנגדות העממית" מאז מבצע "עופרת יצוקה".

ה. פעילות "ועדות ההתנגדות העממית" מרצועת עזה בתקופה שקדמה למבצע "עופרת יצוקה".

¹ גם הפעם הכחישו "ועדות ההתנגדות העממית" כל אחריות לפיגוע המשולב מצפון לאילת. אולם בתיאורו של גולש בפורום חמאס (21 באוגוסט, 01:24) יש אינדיקציה כי כמאל אלנירב חש כי הוא מהווה יעד לתקיפה בעקבות הפיגוע באילת. בתיאור נאמר כי שעתיים לפני שנפגש עם יתר חבריו ברפיח לשם התייעצויות נוכח "האיזמים הישראליים", אלנירב התרחץ, התפלל, ארז מזודה ובה בגדים, מסמכים וצרכים אישיים ופנה לאשתו ואמר לה: "הולך להישפך דם רב, אני הולך להסתתר".

ו. ניסיונות "ועדות ההתנגדות העממית" לפעול דרך ציר ה"ח" לפני מבצע "עופרת יצוקה".

ז. קשרי "ועדות ההתנגדות העממית" עם חמאס.

ח. השתתפות הפלג של זכריא דע'מוש בועידה במצרים לתמיכה ב"אופציית ההתנגדות".

א. הקמת "ועדות ההתנגדות העממית" והפילוגים שחלו בשורותיהם

נסיבות הקמת ה"ועדות" והאידיאולוגיה שלהן

7. "ועדות ההתנגדות העממית" הוקמו ברצועת עזה בסוף 2000 ע"י פורשי פתח עם פרוץ מערכת הטרור הפלסטינית ("אינתיפאדת אלאקצא"), כדי לקדם ביצוע פיגועי טרור נגד ישראל מרצועת עזה.

8. האידיאולוגיה של ה"ועדות" היא אסלאמית רדיקאלית הקרובה לחמאס. סמל הארגון דומה מאד לזה של חזבאללה ממנו הוא שאב, להערכתנו, את השראתו. גילויי הדעת של הארגון נפתחים תמיד בפסוק מהקוראן וכוללים מסרים אסלאמיים, במיוחד סביב חובת ה"ג'יהאד". הארגון לוחמני מאד נגד ישראל והוא רואה ב"התנגדות" (דרך הטרור והאלימות) את האופציה האסטרטגית היחידה העומדת בפני הפלסטינים במאבקם עם ישראל.

סמל "ועדת ההתנגדות העממית" וסמל חזבאללה (תשומת לב לדמיון ביניהם)

סמל חזבאללה: יד האוחזת בנשק על רקע כדור הארץ (המבטא את שאיפותיו הגלובליות של הארגון) והמוטו האקטיביסטי הצבאי הלקוח מהקוראן "רק [אלה הנמנים עם] עדת אללה [חזבאללה] – הם המנצחים" [הכוונה למחמד ולתומכיו]. (סורה 5 פסוק 56 מהקוראן).

סמל "ועדות ההתנגדות העממית". מעל הרובה כתוב "הירגו אותם [את הכופרים] בכל מקום שתיתקלו בהם" [מתוך הקוראן, סורת אלבכרה, פסוק 191]. גורמים אסלאמיים קיצוניים, לרבות אלקאעדה, מרבים להסתמך על פסוק זה לשם הצדקת הריגת כופרים

הפילוגים ב"ועדות ההתנגדות העממית"

9. לאחר תקופה קצרה של פעילות ניתק הארגון את קשריו עם פתח והפך לארגון טרור נפרד. בשנת 2006, **שנת השיא של פעילותו נגד ישראל, ספג הארגון מכה עם מות שני מנהיגיו: מנהיג הארגון **אבו יוסף אלקוקה**, נהרג ב-31 במרץ 2006 בהתפוצצות מכונית תופת שחלפה לידו; ו**ג'מאל אבו סמהדאנה**, שירש את מקומו כמנהיג הארגון, נהרג כאשר חיל האוויר תקף מתקן אימונים בדרום רצועת עזה (ליל 8-9 ביוני, 2006). השניים מהווים, עד היום, "דמויות מופת" לשני פלגי הארגון, הפלג שבראשות כמאל אלנירב (עד להריגתו) והפלג שברשות זכריא דע'מש.**

10. הפילוגים ב"ועדות ההתנגדות העממית" החלו ב-2006 בעקבות מותם של שני בכיריו:

א. **כמאל אלנירב**, שנהרג בתקיפת חיל האוויר, ירש את ג'מאל אבו סמהדאנה והפך למנהיג הפלג המרכזי של ה"ועדות". פלג זה מקיים **זרוע צבאית, שכינוייה: "חטיבות אלנאצר צלאח אלדין", והוא משתף פעולה עם חמאס**. על פי פרסומי הארגון יש לו מפקדה מרכזית ויחידות שונות כגון יחידת הארטילריה ויחידת הנדסה. לארגון זרוע הסברה ("ההסברה הג'האדית") וזרוע הפועלת באוניברסיטאות בעזה ("גוש ההתנגדות הסטודנטיאלי")².

הודעה על מותו של כמאל אלנירב, מנהיג הארגון, בפורום של "ועדות ההתנגדות העממית" (qaweim.com)

סמל "חטיבות אלנאצר צלאח אלדין", הזרוע הצבאית של הפלג של כמאל אלנירב. גם בסמל הזה מופיע הכיתוב "הירגו אותם [את הכופרים] בכל מקום שתיתקלו בהם". השימוש בשמו של צלאח אלדין, מי שכבש את ירושלים מידי הצלבנים, הינו סמלי ומבטא את האידיאולוגיה האסלאמית הג'האדיסטית של הארגון

ב. **זכריא דע'מש**, בן לחמולת רבת השפעה ברצועה, הקים פלג פורש בשם "תנועת ההתנגדות העממית", שלה זרוע צבאית בשם "גדודי אלנאצר צלאח אלדין". פלג זה נטל חלק לאחרונה בועידה לתמיכה ב"התנגדות" שהתקיימה לאחרונה במצרים בהשתתפות נציגי חמאס וחזבאללה (ראו להלן).

סמל "גדודי אלנאצר צלאח אלדין". הסמל שלהם דומה מאוד לזה של "חטיבות אלנאצר צלאח אלדין" (ההבדל היחיד הוא במילה "גדודים" לעומת "חטיבות")

זכריא דע'מש (במרכז) עם פעילים רעולי פנים (milad.ps)

ג. **ממתאז דע'מש**, שהיה בעבר חבר בביטחון המסכל של הרשות הפלסטינית ולאחר מכן פעיל בחמאס, הקים את "צבא האסלאם", התארגנות המזוהה עם הג'האד העולמי, ופנה לנתיב עצמאי, שונה מזה של שני הפלגים האחרים. הארגון נטל חלק בפיגוע החטיפה של גלעד שליט בשיתוף פעולה עם חמאס ועם הפלג של כמאל אלנירב (יוני 2006). כמו כן היה הארגון מעורב בחטיפתו של העיתונאי הבריטי אלן ג'ונסטון (מרס 2006). בעקבות החטיפה (מרס 2006) פרץ סכסוך בין הארגון לבין

חמאס, שגלש לעימות אלים, והארגון נאלץ לשחרר את אלך ג'ונסטון. כמו כן עמד הארגון מאחורי **חטיפות שני כתבי רשת החדשות האמריקאית פוקס ניוז וביצע עשרות רציחות במסגרת חיסולי חשבונות פנים-פלסטינים**. כיום "צבא האסלאם" הינו הארגון הגדול והדומיננטי מבין התארגנויות הג'האד עולמי ברצועה, ובעל יכולות מבצעיות גבוהות בהשוואה אליהן.

לוגו "צבא האסלאם"

ממתאז דע'מש (מימין) עם אחד מאנשיו (אתר האינטרנט של חמאס, 21 בינואר 2007).

ב. מעורבות חמאס ו"ועדות ההתנגדות העממית" בפעילות נגד ישראל מחצי האי סיני (ציר ה"ח") בשנים 2009-2011

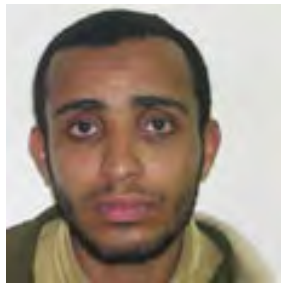
11. הפיגוע שביצע אחד מפלגי "ועדות ההתנגדות העממית" מצפון לאילת לא היה הראשון מסוגו. ניתוח המודוס אופרנדי של "ועדות ההתנגדות העממית", על פלגיהם השונים, מצביע על מאמץ מבצעי רב-שנים לנסות לבצע פיגועים נגד ישראל דרך חצי האי-סיני (תוך הפרה חוזרת ונשנית של הריבונות המצרית). דפוס פעולה זה אומץ ע"י פלגי "ועדות ההתנגדות העממית" עוד לפני מבצע "עופרת יצוקה", ונמשך לאחרי.

12. חשיבות הנתב העוקף מהרצועה לישראל (ציר ה"ח") גדלה לאחר מבצע "עופרת יצוקה", הן בראיית חמאס והן בראיית שני פלגי "ועדות ההתנגדות העממית" ו"צבא האסלאם". זאת דווקא על רקע מדיניות הפיגועים המרוסנת של חמאס מרצועת עזה, שנכפתה בדרך כלל על ארגוני הטרור והקשתה עליהם לבצע פעילות טרור שוטפת נגד ישראל. כפועל יוצא מכך, בתקופה שחלפה מאז מבצע "עופרת יצוקה" שימש חצי האי סיני נתיב מעבר לחוליות טרור של חמאס, של "הועדות", ושל "צבא האסלאם", שניסו לחדור לישראל לביצועי פיגועים במתווים שונים. כל הארגונים הקפידו באופן שיטתי שלא ליטול אחריות פומבית על דפוס זה של פיגועים בעיקר על מנת שלא להסתבך עם השלטונות המצריים.

13. להלן דוגמאות לניסיונות לעשות שימוש בנתיב העוקף ע"י חמאס ו"ועדות ההתנגדות העממית", לאחר מבצע "עופרת יצוקה":

א. **12 בדצמבר 2009** – בעת פעילות ביטחון שוטפת עצר כוח צה"ל את **סלמן אבו עתיק, פעיל חמאס, וארבעה מסתננים נוספים**, שניסו לחדור לישראל מרצועת עזה דרך מצרים. בכליהם של המסתננים נמצא סכום של \$15,000 מזויפים. בסריקות שנערכו במקום תפוסתם נמצא **משתיק קול אותו ניסה סלמן אבו עתיק להבריח לישראל**. סלמן אבו עתיק סיפר בחקירתו כי ניסה לחדור לישראל **לביצוע פיגוע רצח וחטיפת חייל לצורכי מיקוח**. הוא מסר גם מידע אודות **אבראהים זוארעה**, פעיל חמאס נוסף מבית לאהיה, שנעצר ב-31 בדצמבר 2009. ברשותו נמצאו שני מטעני נפץ במשקל של 6-7 ק"ג כל אחד ומערכת הפעלה. בחקירתו הודה כי הוא **אמור היה להניח את המטענים במקום הומה אדם בישראל** תוך עשרה ימים מרגע כניסתו לישראל. הוא גם הודה כי היה אמור לסייע לסלמן אבו עתיק, אותו הכיר היכרות מוקדמת, **לחטוף ולרצוח חייל**.

ב. **1 יוני 2009** – שירות הביטחון הכללי ומשטרת ישראל עצרו את **עבד אלרחמן בן ח'ליל טלאקה**, יליד 1984, תושב מחנה הפליטים נציראת שבמרכז רצועת עזה, **פעיל וועדות ההתנגדות העממית**. עבד אלרחמן **חדר לישראל מרצועת עזה דרך סיני במטרה להקים תשתית פעילי טרור בישראל ולבצע פיגועים במתווים שונים**. בחקירתו סיפר על אימונים והכנות, **שעבר בידי פעילי הארגון בדרום רצועת עזה**. האימונים כללו, בין השאר: אימוני ירי בכלי נשק שונים, ייצור חומרים כימיים (המשמשים לייצור חומרי נפץ ואמצעי לחימה מאולתרים), **הכנת מכוניות תופת, הכנת חגורות ותיקי נפץ, פיצוץ והפעלת מטענים, שימוש במכשיר GPS, קריאת מפות והתמצאות במרחב הגיאוגרפי לשם איסוף מידע**.

עבד אלרחמן בן ח'ליל טלאקה
(באדיבות שירות ביטחון כללי, 5 ביולי 2009)

פעילות "צבא האסלאם" בסיני

14. יוזכר כי פעילות הטרור של "צבא האסלאם" דרך שיטחה של מצרים לא הצטמצמה רק לפיגועים נגד ישראל דרך ציר ה"ח". שר הפנים המצרי (עד להדחת משטר מבארכ) **ובעקבותיו התקשורת המצרית, האשימו בעבר את "צבא האסלאם" הפועל ברצועה במעורבות בפיגוע התאבדות רב נפגעים בכנסייה קופטית באלכסנדריה** (ינואר 2011, כ-25 הרוגים ועשרות רבות של פצועים). פעילי "צבא האסלאם" ברצועה הואשמו **בהכוונת פעולות טרור במצרים מטעם אלקאעדה, וקיום קשר עם פעילי טרור באמצעות המנהרות שבין מצרים לרצועה** (המהוות לדברי שר הפנים היוצא, איום על "ביטחונה הלאומי" של מצרים). "צבא האסלאם" הואשם גם **במעורבות בפיגועי טרור נוספים, שבוצעו בשנים האחרונות**

במצרים, ובהם הפיגוע בשוק אלח'לילי בקהיר בו נהרגה תיירת צרפתייה (22 בפברואר 2009)³.

15. **בנובמבר 2010** סוכלה כוונה של **התארגנות "צבא האסלאם"**, לבצע **פיגוע חטיפה נגד ישראלים השוהים בחצי האי סיני**. הפיגוע סוכל לאחר ששלושה פעילים מרכזיים בארגון נהרגו בתקיפת חיל האוויר ברצועת עזה בצפון רצועת עזה. ב-17 באוקטובר, נהרגו שני פעילים שהיו מעורבים בתכנון הפיגוע. ב-3 בנובמבר תקפו כלי טיס של חיל האוויר כלי רכב בו נסע מחמד אלנמם, פעיל בכיר ב"צבא האסלאם" והרגו אותו. אלנמם, תושב מחנה הפליטים שאטי, היה מעורב בביצוע פיגועים ברצועת עזה **וכן בתכנון פיגועים נגד יעדים ישראלים ואמריקניים בחצי האי סיני, בשיתוף עם גורמי חמאס ברצועת עזה** (כתבתו של צחי בירן, אתר דובר צה"ל, 3 בנובמבר 2010).

מעורבות חמאס בירי רקטות לאילת

16. **חמאס הייתה מעורבת בשני מקרים של ירי רקטות לעבר אילת, במהלך 2010:**

א. **22 באפריל 2010 – נורו שלוש רקטות גראד 122 מ"מ מחצי האי סיני לעבר אילת ועקבה**. נפילה אחת זוהתה בים, דרומית לאילת והשנייה בעיר עקבה בשטח ירדן. ב-24 באפריל מצאו צוללנים נפל רקטת גראד נוספת כ-70 מ' דרומית לחוף הנסיכה באילת בעומק של 30 מ' (דובר צה"ל, 24 באפריל).

ב. **2 באוגוסט 2010 – נורו משטח סיני לכיוון ישראל שש רקטות** מסוג גראד 122 מ"מ. שלוש רקטות נפלו בעיר אילת, אחת מהן בבריכת ניקוז הממוקמת בצפון העיר. לא היו נפגעים. שתי רקטות נוספות נפלו בעיר עקבה בחזית מלון אינטרקונטיננטל. **אזרח ירדני נהרג וחמישה נפצעו, אחד מהם באורח קשה**. רקטה נוספת נפלה לים.

17. **מאחורי שני אירועי הירי לאילת עמדה חוליה של פעילי הזרוע הצבאית של חמאס, גדודי עז אלדין אלקסאם**. בשני האירועים **לא הודתה חמאס באחריות לירי** ובאירוע של ה-2 באוגוסט 2010 אף **הכחישה את עצם קיומו**. כל זאת **במגמה לקזז נזקים מול מצרים וירדן** שראו באירוע פגיעה בביטחונם הלאומי ובכלכלה שלהן⁴.

³ פירוט ראו לקט מרכז המידע מה-1 בפברואר 2011: ["יציא" טרור וחתרנות מרצועת עזה: להערכתנו גורמי טרור ברצועת עזה יבקשו לנצל את האירועים בסיני לקידום פעילויות הברחות אמצעי לחימה בסיני ולהחדרת פעילים למצרים. יוזכר, כי שר הפנים המצרי \(היוצא\) האשים את "צבא האסלאם". התארגנות ג'האדיסטית הפועלת ברצועה, לפני האירועים האחרונים, במעורבות בפיגוע אלקאעדה נגד הכנסייה הקופטית באלכסנדריה ובפיגועים נוספים במצרים."](#)

⁴ פרטים נוספים ראו מסמך מרכז המידע מה-1 במרץ 2011: ["הטרור נגד ישראל מרצועת עזה מאז מבצע 'עופרת יצוקה': נתונים, מאפיינים ומגמות."](#)

ג. פיגועים במתווים נוספים, שביצעו "ועדות ההתנגדות העממית" בשנים 2009-2011

18. לאחר מבצע "עופרת יצוקה" אימצה לעצמה חמאס אסטרטגיה של ריסון בעימות עם ישראל, בעיקר על מנת לאפשר תהליך של שיקום ושדרוג היכולות הצבאיות שלה, שעדיין לא הגיעו לסיומו⁵. בו בזמן היא המשיכה מעת לעת לבצע פיגועים בעצמה או באמצעות שליחיה, בחתימה נמוכה, ותוך איזון בין מניעת הסלמה לבין שימור מימד של התשה מול אזרחי ישראל. כפועל יוצא מכך, מנגנוני הביטחון של חמאס פעלו גם נגד ו"ועדות ההתנגדות העממית" אולם ברמת אכיפה נמוכה יותר מאשר נגד שאר הארגונים. ברוב הפעמים פעילי הוועדות שוחררו מיד לאחר מעצרים, ובפועל, בחלק מהמקרים הם הופעלו ע"י חמאס.

19. להלן כמה פיגועים/ניסיונות פיגועים בולטים בהם היו מעורבים פעילי "ועדות ההתנגדות העממית" מאז מבצע "עופרת יצוקה":

א. 30 ביולי 2010 – רקטה 122 מ"מ (גראד) נפלה בעיר אשקלון. תושבת מקומית לקתה בהלם. היה זה ירי ראשון של רקטה תקנית מאז תחילת 2009. "ועדות ההתנגדות העממית" קיבלו אחריות על ירי רקטת הגראד (סוכנות הידיעות הסינית, 30 ביולי 2010).

ב. 23 ביולי 2009 – אש מנשק קל נורתה לעבר קבוצה של ישראלים, שביצעה עבודות אזרחיות סמוך למעבר סופה. לא היו נפגעים. לאחר התקרית נורתה אש לעבר כוח צה"ל שקיים סיור באזור. אחד מפלגי "ועדות ההתנגדות העממית", נטל אחריות לירי (אתר הארגון, 23 ביולי 2009).

ג. 1 במרץ 2010 – טיל נ"ט נורה לעבר כוח צה"ל שערך סריקות בסביבות גדר הביטחון סמוך לבית לאהיא (צפון רצועת עזה). לא היו נפגעים. "ועדות ההתנגדות העממית" קיבלו אחריות על הירי (אתר מקאומה, 2 במרץ 2010).

ד. 1 בינואר 2010 – ארבע פצצות מרגמה נורו לעבר כרם שלום. כמו כן שוגרה רקטה לעבר אזור כיסופים. אחד מפלגי "ועדות ההתנגדות העממית" קיבל אחריות על הירי (אתר הארגון, 1 בינואר 2010).

ה. 5 ביולי 2009 – שלוש פצצות מרגמה נורו לעבר סיור צה"ל סמוך למעבר סופה. "ועדות ההתנגדות העממית" קיבלו אחריות לירי (אתר קאום, 5 ביולי 2009).

ו. 21 ביוני 2009 – כוח צה"ל, שהיה בסיור שגרתי, גילה ארבעה מטעני חבלה שהונחו לאורך גדר הגבול סמוך לכיסופים (דרום הרצועה). במהלך פעילות נטרול המטענים נורו לעבר הכוח שתי פצצות מרגמה ואש מנשק קל. לא היו נפגעים. פלג של

ו"ועדות ההתנגדות העממית" קיבל על עצמו אחריות לביצוע הירי (אתר קדסנט, 22 ביוני 2009).

ז. **ב-21 במאי 2010** – במהלך סיור שגרתי של כוח צה"ל סמוך לגדר הביטחון בדרום רצועת עזה נפצע גשש של צה"ל באורח בינוני מירי צלפים. "ועדות ההתנגדות העממית" קיבלו אחריות על הירי (אתר הארגון, 21 במאי 2010).

ד. פיתוח היכולות הצבאיות מאז מבצע "עופרת יצוקה"

20. "ועדות ההתנגדות העממית", כמו שאר ארגוני הטרור ברצועה, פעלו במרץ על מנת לשקם את התשתית שלהם שנפגעה במבצע "עופרת יצוקה". פלגי הארגון המשיכו לפתח את מערך הייצור העצמי של הרקטות ולקיים אימונים, במקביל לביצוע פיגועים נגד ישראל.

21. מנטילות האחריות של "ועדות ההתנגדות העממית" בסבב ההסלמה הנוכחי **ניתן להסיק כי עלה בידן לפתח\לרכוש יכולת שיגור רקטות לטווחים ארוכים**. כך למשל, נטלו "ועדות ההתנגדות העממית" **אחריות על ירי רקטות גראד לעבר באר שבע**, ירי רקטות גראד ו"נאצר 3 משופר" לעבר אשקלון וירי גראד לעבר נתיבות.

פעילות צבאית ותעמולתית של "ועדות ההתנגדות העממית" (מבחר צילומים)

כתב ערוץ אלערביה מסקר תרגיל של "ועדות ההתנגדות העממית", בו דימו חטיפת חייל (ערוץ אלערביה, 2 בפברואר 2009).

מתוך אתר הארגון: שימוש במטולי אר.פי.גי'י (qaweim.com)

תהלוכה של "ועדות ההתנגדות העממית" בעזה לשם הזדהות עם "צי החירות" [המשט האלים של המאוי מרמרה] (mofa.ps)

מתוך אתר הארגון: אימונים בנשק חם

מתוך אתר הארגון: שימוש במקלעים כבדים

מתוך אתר הארגון: אימון שכלל הנראה נועד לחטיפת חיילים

ייצור רקטות במתקן ייצור ביתי ע"י פעילי "ועדות ההתנגדות העממית" בבית מגורים פרטי (שנת 2008)

ה. פעילות "ועדות ההתנגדות העממית" מרצועת עזה בתקופה שקדמה למבצע "עופרת יצוקה"

22. מדיניות הירי של "ועדות ההתנגדות העממית" בתקופה שקדמה למבצע "עופרת יצוקה" לא הושפעה משיקולים פוליטיים, בהיעדר אילוצים מרסנים דוגמת אלו שעמדו בפני חמאס, אלא נגזרה בעיקר משיקולים מבצעיים-מקומיים. ככלל, הארגון השתלב היטב במגמת חמאס לשמר רצף של ירי רקטות לעבר ישראל ופעילו ביצעו באופן שגרתי ירי רקטות, בעיקר בשיתוף פעולה עם ארגונים נוספים.

23. בנוסף לירי הרקטות התמקד הארגון בניסיונות לבצע "פיגועי איכות" נגד יעדים ישראליים במעברים שבין הרצועה לישראל ומסביב לרצועה⁶. נפח פעילות גדול במיוחד, מלווה בהצלחות מבצעיות, נחל הארגון בשנת 2006, הבולטת שבהן הייתה חטיפת גלעד שליט. להלן דוגמאות לכמה פיגועים בולטים, שביצעו "ועדות ההתנגדות העממית" בעצמם או בשיתוף פעולה עם ארגונים אחרים:

א. 28 בנובמבר 2008 – בשעות הצהריים זיהה כוח צה"ל דמויות חשודות של פעילי טרור, שהניחו ככל הנראה מטען סמוך לגדר הביטחון באזור עבסאן, סמוך לח'אן יונס. בין כוח צה"ל לפעילי הטרור התפתחו חילופי אש. כתוצאה מירי צה"ל נהרג פעיל מ"ועדות ההתנגדות העממית" וארבעה פעילים נפצעו. בתגובה פתחו ארגוני הטרור (28 בנובמבר, 1500) בירי מסיבי של פצצות מרגמה לעבר אזור נחל עוז. סה"כ נורו 17 פצצות מרגמה. כמו כן נורתה רקטה אחת, שנפלה בשטח פתוח. על מרבית אירועי הירי נטלה אחריות חמאס (אתר עז אלדין אלקסאם, 29 בנובמבר). אחת מפצצות המרגמה נחתה בבסיס צה"ל הממוקם באזור נחל עוז, שמונה חיילים נפצעו, אחד מהם באורח קשה.

ב. 9 באפריל 2008 – בשעות אחר הצהריים, פרצה חוליה של "ועדות ההתנגדות העממית", שמנתה ארבעה מחבלים חמושים, את גדר המערכת בצפון רצועת עזה. אנשי

⁶ המעברים נבחרו כיעד מועדף ע"י "ועדות ההתנגדות העממית" למרות שביצוע הפיגועים בהם פוגע באינטרסים של תושבי הרצועה (המעברים מהווים עורקי החיים שדרכם נכנסים לרצועה סחורות, מצרכי מזון, תרופות וחומרי גלם).

החוליה הגיעו לאזור **מסוף הדלקים בנחל עז** והחלו לירות מנשק קל לעבר אזרחים ישראלים העובדים במקום. כתוצאה מירי המחבלים נהרגו שני אזרחים ישראלים עובדי המסוף. את האחריות לפיגוע נטלו הג'יהאד האסלאמי בפלסטין, **"ועדות ההתנגדות העממית"** ופתחגדודי חללי אלאקצא. **הזרוע הצבאית של חמאס סייעה לפיגוע זה** באמצעות ירי פצצות מרגמה על כוחות צה"ל, שהחלו לנהל מרדף אחר המחבלים, הגם שחמאס לא הייתה שותפה לפיגוע עצמו. גדודי עז אלדין אלקסאם של חמאס נטלו אחריות לירי 43 פצצות מרגמה בעקבות מה שכינו **"הפעולה הנועזת שביצעו פלגי ההתנגדות הפלסטינים בנחל עז"** (הודעת גדודי עז אלדין אלקסאם, 9 באפריל 2008).

ג. 25 ביוני 2006 – **"ועדות ההתנגדות העממית" נטלו חלק במבצע של תקיפת מוצב צה"ל בכרם שלום** תוך חדירה לישראל באמצעות מנהרה. **במהלך מבצע זה נחטף חייל צה"ל גלעד שליט**. השתתפו בפיגוע **חמאס** (שבהמשך נטלה את ה"בעלות" על גלעד שליט) ושני פלגים של "ועדות ההתנגדות" (הפלג של כמאל אלנירב ו"צבא האסלאם"). כמאל אלנירב ופעיל נוסף בשם עמאד חמאד, שנהרגו בתקיפת צה"ל ב-18 באוגוסט, **היו מעורבים בפעולה בה נחטף גלעד שליט**.

ד. 29 במאי 2006 – **ניסיון חדירה לישראל** בצפון הרצועה ע"י שלושה פעילים של "ועדות ההתנגדות העממית", שהניחו סולם סמוך לגדר. צה"ל ביצע ירי טנק לעברם ואחד מהם נהרג. **הפעולה בוצעה ע"י "ועדות ההתנגדות העממית" בשיתוף עם חמאס ועם הג'יהאד האסלאמי בפלסטין**.

ה. 26 באפריל 2006 – **ניסיון פיגוע של "ועדות ההתנגדות העממית" במעבר קרני באמצעות מכונת תופת ומתקפת ירי**. הפיגוע, שסוכל ע"י מנגנון הביטחון המסכל הפלסטיני, **בוצע בהכוונה של פעילי טרור בכירים של חמאס ברצועה**, ובהם אחמד ע'נדור, ראש חמאס בצפון הרצועה ואחמד ג'עברי, מראשי הזרוע המבצעית-טרוריסטית של חמאס ברצועה.

מסוף המטענים קרני מצדו הפלסטיני (באדיבות ערוץ 10, 2006).

חמש חביות חומרי הנפץ שהיו על מכונת התופת, שהייתה אמורה להתפוצץ במעבר קרני (26 באפריל 2006, באדיבות ערוץ 10).

1. **1 בפברואר 2006 – ניסיון פיגוע התאבדות במעבר ארז ע"י שני מחבלים מ"ועדות ההתנגדות העממית".** ירידה פתאומית במספר הפועלים העוברים במעבר עוררה את חשדו של קצין מפקדת התיאום והקישור במעבר. זמן קצר לאחר מכן אותרו שני חשודים שנשאו עמם נשק. מאבטחי המעבר פתחו באש לעברם והרגו אותם. **על גופות ההרוגים נמצאו חגורות נפץ.**

2. **2 במאי 2004 –** רצח משפחת חתואל ע"י ירי לעבר מכוניתם בסמוך לציר כיסופים ברצועה. טלי וארבע בנותיה נהרגו כאשר שני מחבלים שהסתתרו בסמוך לכביש פתחו באש לעבר מכוניתם. הג'יהאד האסלאמי בפלסטין וועדות ההתנגדות העממית קיבלו אחריות לפיגוע.

3. **15 באוקטובר 2003 –** הופעל מטען **נגד שיירת כלי רכב של שגרירות ארה"ב בצומת בית חאנון**, סמוך למחסום ארז. שלושה מאבטחים אמריקאים נהרגו ומאבטח נוסף נפצע באורח בינוני. מאחורי הפיגוע עמדו ככל הנראה ועדות ההתנגדות העממית.

4. **שנת 2002 –** הופעלו מטעני גחון רבי עוצמה נגד צה"ל: ב-14 בפברואר 2002 הופעל מטען גחון. 3 חיילים נהרגו; במרץ 2002 הופעל מטען. 3 חיילים נהרגו; ב-5 בספטמבר 2002 הופעל מטען, חייל צה"ל נהרג וארבעה נפצעו. הפיגועים הללו בוצעו ככל הנראה ע"י ועדות ההתנגדות העממית.

5. **20 בנובמבר 2000 –** בשעות הבוקר התפוצץ מטען המורכב מפצצת מרגמה בקוטר 120 מ"מ ומספר מטענים נוספים ליד אוטובוס שהסיע ילדים סמוך לצומת כיסופים. בפיגוע נהרגו שניים מתושבי כפר דרום ותשעה נפצעו, רובם ילדים. הפיגוע בוצע ע"י ועדות ההתנגדות העממית.

24. במהלך שנת 2006 ניסו "ועדות ההתנגדות העממית" לפתח תשתית טרור ביהודה ושומרון המאוכלוונת מרצועת עזה. הצלחותיו בתחום זה היו מוגבלות. הפעולה הבולטת שבה היה מעורב, הייתה חטיפתו ורציחתו של אליהו פנחס אשרי ז"ל, שבוצעה בידי חוליית פתח/תנזים, ופעלה בהכוונת "ועדות ההתנגדות העממית" ברצועת עזה (25 ביוני 2006).

ו. ניסיונות "ועדות ההתנגדות העממית" לפעול דרך ציר ה"ח" לפני מבצע "עופרת יצוקה"

25. במהלך 2006 ניסו "ועדות ההתנגדות העממית" לבצע פיגועים דרך סיני, תוך יציאה מעזה וחציית גבול מצרים-ישראל. בין הניסיונות הללו יצינו:

א. ב-21 ביולי 2006 נעצר בסמוך לגבול הישראלי-מצרי פעיל הארגון בעת שניסה לחדור לישראל מסיני. בחקירתו הוא הודה כי נשלח לישראל ע"י פעיל "ועדות ההתנגדות העממית" ברצועת עזה כדי לחטוף ישראלי ולהבריחו לרצועה לשם ניהול מו"מ על שחרור אסירים פלסטינים. ההנחיה שקיבל הייתה לנסות לחטוף חייל ואם ייכשל הניסיון, להרוג אותו ולהעביר את מסמכיו לרצועה לצרכי ניהול מו"מ.

ב. ב-11 ביוני 2006 נעצרו שני מחבלים פעילי הארגון **בעת שניסו לחדור לישראל דרך מצרים**. בחקירתם הם הודו כי נשלחו לישראל **לשם ביצוע פיגועי חטיפה והרג**.

ג. 5 באוקטובר 2005- נעצרו 3 פעילי "ועדות ההתנגדות העממית", שחדרו מרצועת עזה דרך סיני למצפה רמון. השלושה תכננו להגיע לג'נין על מנת להקים **תשתית לייצור אמצעי לחימה בדגש על נשק תלול מסלול, ואף לקחת חלק פעיל בביצוע פיגועים נגד מטרות ישראליות**. הם הסתננו לסיני דרך מחילה קצרה מתחת לגדר הבטון באזור רפיח ונתקלו בשוטרים מצריים, אותם שיחדו על מנת שיאפשרו להם לעבור. השלושה שהו בסיני במשך יממה אצל תשתית קולטת ומשם הועברו לתשתית מבריחים בסיני. **השלושה חדרו לישראל בהובלת מבריח מצרי**. עם החוליה נמצא DOK ובו הדרכה להכנת חומרי נפץ ומטענים שמקורו ב"חזבאללה".

ז. קשרי "ועדות ההתנגדות העממית" עם חמאס

כמאל אלנירב, מנהיג ועדות ההתנגדות שנהרג בתקיפת חיל האוויר לאחר הפיגוע מצפון לאילת, יחד עם אסמאעיל הניה, בעת ביקור תנחומים בעקבות מות קרוב משפחתו של אלנירב (פורום חמאס, 20 באוגוסט 2011)

26. שניים מפלגי "ועדות ההתנגדות העממית", "החטיבות" וה"גדודים" מקיימים מזה שנים **שיתוף פעולה הדוק עם חמאס** והם שימשו, לא פעם כ"קבלן משנה" עבור חמאס לביצוע **פיגועים**. כמו כן ביצעו "ועדות ההתנגדות העממית" פעולות משותפות עם חמאס, שהבולטת שבהם הייתה חטיפת החיל גלעד שליט. פלג שלישי, "צבא האסלאם", נקלע בעבר לעימותים עם חמאס עקב הזדהותו עם הג'האד העולמי ופעילותו נגד יעדים מערביים, שעלולה הייתה לסבך את ממשל חמאס ברצועה, **ופנה לנתיב שונה של פעילות** תוך אתגור חמאס.

אימן נופל, מפקד מבצעי בכיר ב"גדודי עז אלדין אלקסאם" של חמאס, מתקבל בברכה על-ידי חברי "ועדות ההתנגדות העממית" בעזה, לאחר שברח מבית כלא במצרים (פברואר 2010, qaweim.com)

27. ב-2006, שנת השיא של הפעילות הטרווריסטית של "ועדות ההתנגדות העממית", הועמק שיתוף הפעולה של "ועדות ההתנגדות העממית" עם חמאס. שיתוף פעולה זה נחשף בראיון שהעניק אבו יוסף אלקוקא, שעמד בראש "ועדות ההתנגדות העממית". בראיון עימו שהתפרסם באתר האינטרנט של הועדות, לאחר מותו, הוא הודה כי **ארגונו מקיים "תיאום מלא" עם חמאס, מסתייע בו במישור המעשי, תומך בו במישור הפוליטי ומזדהה עם מסריו האידיאולוגיים האסלאמיים**. מינויו של ג'מאל אבו סמהדאנה, שירש את אבו יוסף

אלקוקה כמנהיג "ועדות ההתנגדות העממית", למפקח הכללי של משרד הפנים והמשטרה ברצועה, מטעם חמאס, הדגיש עוד יותר את הזיקה העמוקה שבין חמאס לבין "ועדות התנגדות העממית".

כותרת של ראיון שנערך עם אבו יוסף אלקוקא סמוך למותו ופורסם באתר האינטרנט של "ועדות ההתנגדות העממית" לאחר מותו. בראיון הוא חשף את שיתוף הפעולה ההדוק במישור המבצעי, האידיאולוגי והפוליטי, המתקיים בין "ועדות ההתנגדות העממית" לבין חמאס, הגם שטען, כי ארגונו ממשיך לשמור על עצמאותו (25 באפריל 2006, moqauamh.com)

28. בעקבות מתקפת הטרור באילת נמנעה חמאס לגנות את הארגון שביצע את מתקפת הטרור מצפון לאילת. דובר החמאס טאהר אלנונו אף הכחיש כל קשר של רצועת עזה לפיגועים (צפא, 18 באוגוסט). בתקשורת החמאסית הושם הדגש (כמקובל) על גינוי הריגת הבכירים של "ועדות ההתנגדות העממית" ומותם של אזרחים בלתי מעורבים בתקיפות הישראליות. במקביל נעשה מאמץ לשלהב את הזירה העממית המצרית ע"י ציטוט דוברים ממצרים כי הירי הישראלי כוון להרוג מצרים, ותוך סיקור נרחב של ההפגנות מול השגרירות הישראלית בקהיר.

ח. השתתפות הפלג של זכריא דע'מוש בועידה במצרים לתמיכה ב"אופציית ההתנגדות"⁷

29. ב-24-25 ביולי 2011 התקיימה במצרים, בבניין התאחדות העיתונאים בקהיר, ועידה מכוננת לתמיכה בדרך "התנגדות" (קרי, בדרך הטרור). כותרתה: "הועידה המכוננת של הליכוד הערבי והאסלאמי לתמיכה באופציית ההתנגדות". השתתפו בה נציגים מ-14 מדינות ערביות ומוסלמיות ביניהן מצרים, סעודיה, סוריה, לבנון, סודאן, תוניסיה, "פלסטיין", מרוקו, תורכיה, איראן ואינדונזיה. כמו כן השתתפו בוועידה נציגים מחזבאללה, חמאס וארגוני טרור פלסטינים נוספים, ונציג של ה"התנגדות" בעיראק (הפועלת נגד הכוחות האמריקאים) בוועידה ניתן היה להבחין ב"טביעת אצבע" של "האחים המוסלמים" וגורמים אסלאמים-רדיקלים.

30. בוועידה השתתף זכריא דע'מש (אבו קאסם) ראש אחד מפלגי "ועדות ההתנגדות העממית", ככל הנראה בחסות חמאס. הוא הופיע בוועידה כראש משלחת מטעם הפלג שלו הקרוי "תנועת ההתנגדות העממית". נציגיו של פלג זה חילקו בוועידה חומרי תעמולה

⁷ פרוט ראו לקט מידע מה-28 ביולי 2011: "בקהיר התקיימה לאחרונה ועידה לתמיכה ב"אופציית ההתנגדות" (קרי, דרך הטרור). השתתפו בה נציגי ארגוני טרור פלסטיניים ושיעים (כולל חמאס וחזבאללה) ונציגים ממדינות ערביות ומוסלמיות. בוועידה, בה ניכרה "טביעת אצבע" ברורה של תנועת האחים המוסלמים, נעשה ניסיון לרתום את המחאה העממית בעולם לצרכי התמיכה בטרור".